

15. Порівняльна таблиця до проекту Закону України “Кримінальний кодекс України” (редакція, у зв’язку із запровадженням кримінальних проступків). – К. : Національна комісія із зміцнення демократії та утвердження верховенства права, 2008. – 103 с.
16. Тацій В. Новий Кримінальний кодекс України / В. Тацій, В. Сташис // Право України. – 2001. – № 7. – С. 3-11.
17. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 лютого 2008 р. “Про хід реформування системи кримінальної юстиції та правоохоронних органів”: Указ Президента України № 311/2008 від 8 квітня 2008 р. // Офіційний вісник України. – 2008. – № 27. – С. 20. – Ст. 838.

УДК 343.2.01 (477)

ABOUT THE MEASURES OF CRIMINAL LAW NATURE IN RELATION TO LEGAL ENTITIES

Shehovtsova L.I., candidate of juridical sciences, associate professor

Zaporizhzhya national university

This paper describes innovations in the Criminal Code, the criminal liability of legal persons. On May, 23, 2013 Verkhovna Rada of Ukraine passed the Law "About making alterations to some legislative acts of Ukraine in relation to fulfilling the plan of actions in relation to liberalization of visa regime by European Community for Ukraine in relation to responsibility of legal entities". This law is enter a new division to General part of Criminal Code of Ukraine – Division oXIV1 "Measures of criminal low nature in relation to legal entities". The article also lead perspective of scientists and legal practitioners on the introduction of the Criminal Code of Ukraine liability of legal persons.

Key words: legal entity, criminal liability, action under the criminal law, punishment, authorized persons, undue advantage.

Шеховцова Л.И. О МЕРАХ УГОЛОВНО-ПРАВОВОГО ХАРАКТЕРА ОТНОСИТЕЛЬНО ЮРИДИЧЕСКИХ ЛИЦ / Запорожский национальный университет, Украина

В статье описываются нововведения в Уголовный кодекс Украины, касающиеся уголовной ответственности юридических лиц. 23 мая 2013 года Верховная Рада Украины приняла Закон «О внесении изменений в законодательные акты Украины относительно выполнения Плана действий по либерализации Европейским Союзом визового режима для Украины касательно ответственности юридических лиц». Этим законом вводится новый раздел в Общую часть Уголовного Кодекса Украины – Раздел XIV1 «Меры уголовно-правового характера относительно юридических лиц». Также в статье приводятся точки зрения ученых и юристов-практиков относительно введения в Уголовный кодекс Украины ответственности юридических лиц.

Ключевые слова: юридическое лицо, уголовная ответственность, меры уголовно-правового характера, наказание, уполномоченные лица, неправомерная выгода.

Шеховцова Л.І. ПРО ЗАХОДИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ХАРАКТЕРУ ЩОДО ЮРИДИЧНИХ ОСІБ / Запорізький національний університет, Україна

23 травня 2013 року Верховна Рада України прийняла Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України стосовно відповідальності юридичних осіб» (№ 2990). Цим законом вводится новий розділ до Загальної частини Кримінального Кодексу України – Розділ XIV1 «Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб», у якому передбачається кримінальна відповідальність юридичних осіб. Згідно з цим розділом, підставами для застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру є вчинення: 1) від імені та в інтересах юридичної особи будь-якого зі злочинів, передбачених статтями 209, 306, частиною першою і другою статті 3681, частиною першою і другою статті 3684, статтями 369, 3692 цього Кодексу; 2) від імені юридичної особи будь-якого зі злочинів, передбачених статтями 258-2585 цього Кодексу.

До уповноважених осіб юридичної особи закон відносить службових осіб юридичної особи, а також інших осіб, які, відповідно до закону, установчих документів юридичної особи чи договору, мають право діяти від імені юридичної особи.

Законом також встановлюються такі види заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до юридичних осіб: як основні – це штраф та ліквідація, як додаткові – це конфіскація

майна. При цьому конфіскація майна виступає як додатковий обов'язковий захід кримінально-правового впливу та може застосовуватися лише разом із ліквідацією юридичної особи. Розмір штрафу встановлюється в розмірі від п'яти тисяч до сімдесяти п'яти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Ліквідація юридичної особи застосовується судом у разі вчинення її уповноваженою особою будь-якого зі злочинів, передбачених статтями 258-2585 КК, однак, якщо юридична особа належить до об'єктів, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, ліквідація до неї не застосовується.

Однак, серед як науковців, так і юристів-практиків, є різні точки зору стосовно введення до Кримінального кодексу України відповідальності юридичних осіб: є противники, а є прибічники. Головним аргументом противників введення кримінальної відповідальності юридичних осіб є те, що така відповідальність суперечить основам кримінального права України, в тому числі, принципу особистої відповідальності та принципу відповідальності винної особи, які закріплені в Конституції України (ст.2 та ст.61). Також противники вважають, що така відповідальність значно збільшить можливості несправедливого застосування до юридичних осіб жорстких правових санкцій, надасть нові можливості для проявів корупції, негативно впливатиме на економічну активність.

Прибічники введення кримінальної відповідальності юридичних осіб навпаки вважають, що український законодавець зробив значний крок для подальшого розвитку кримінального законодавства та, таким чином, ще більше наблизив його до законодавства європейських країн.

Ключові слова: юридична особа, кримінальна відповідальність, заходи кримінально-правового характеру, покарання, уповноважені особи, неправомірна вигода.

On May, 23, 2013 Verkhovna Rada of Ukraine passed the Law "About making alterations to some legislative acts of Ukraine in relation to fulfilling the plan of actions in relation to liberalization of visa regime by European Community for Ukraine in relation to responsibility of legal entities"(№ 2990) [1]. This law is making alternations in the Criminal code of Ukraine, Criminal Procedure Code of Ukraine, to Law of Ukraine "On providing of safety for persons that participate in the criminal judicial procedure", to Law of Ukraine "On principles of prevention and counteraction to the corruption".

This law is enter a new division to General part of Criminal Code of Ukraine – Division oXIV1 "Measures of criminal low nature in relation to legal entities", criminal responsibility of legal entities is stipulated in that.

According to this division grounds for application to the legal entities of measures of criminal low nature are commitments:

- 1) in the name and in behalf of legal entity any of the crimes stipulated by the articles 209, 306, division first and second of the article 3681, part first and second of the article 3684, by the articles 369, 3692 this Code;
- 2) in the name of legal entity any of the crimes stipulated by the articles 258-2585 this Code.

To the authorized persons of legal entity a law takes the official persons of legal entity, and also other persons, that under the law, constituent documents of legal entity or agreement have a right to operate on behalf of legal entity.

Crimes, stipulated by the articles 209, 306, part.1, 2 article 3683, part. 1, 2 article 3684, articles 369, 3692 Criminal Code, confess committed in interests of legal entity, if they are aimed to get illegal benefit or conditioning for the receipt of such benefit, and similarly on avoiding statutory responsibility.

The measures of criminal low nature can be applied to any enterprises, establishments, organizations, except state authorities, government of Autonomous Republic of Crimea, organs of local self-government, organizations created by them in the set order bodies, that fully hold out by the state or local budgets, funds of obligatory state social insurance, Fund guaranteeing of physical persons` holding, and also international organizations

A law also sets the types of measures of criminal low nature, that are apply to the legal entities: as a basic – fine and liquidation, as an additional- confiscation of property. Thus confiscation of property comes forward as an additional obligatory measure of criminal low nature influence and can be applied only together with liquidation of legal entity. The size of the fine is set in a size from five thousands to seventy five thousand untaxed minimums of profits of citizens. Liquidation of legal entity is applying court in case of perpetration by the authorized person any of the crimes envisaged by the articles 258-2585 Criminal Code, however, if a legal entity belongs to the objects that have a strategic value for an economy and safety of the state, liquidation can't be applied .

A law is also stipulating the remoteness of applying measures of criminal low nature to the legal entity.

While applying measures of criminal law nature to the legal entity the court has to take into account gravity of the crime degree that have been done by the authorized face, the degree of realization of criminal intent, size of the inflicted harm, character and size of illegal benefit that the legal entity have gotten or was going to get, a legal entity assumed measures for prevention of the crime.

However, there are different points of view among both scientists and practical lawyers about introduction to the Criminal code of Ukraine the responsibility of legal entities: there are opponents, and there are supporters.

The main opponents' argument of introduction legal entities' criminal responsibility is that such responsibility contradicting with main bases of criminal Law for Ukraine, including, principle of the personal responsibility and principle of guilty liability of person that stipulated in Constitution of Ukraine (Articles 2 and 61). Opponents consider also, that such responsibility will significantly increase the possibilities of unfair applying hard legal sanctions to the legal entities, will give new possibilities for the displays of corruption, will negatively influence on economic activity [2; 3].

"Positions of this legislative initiative makes provisions of legal fiction formation in the criminal legislation of Ukraine, according to that the sanctions will be the applied to the legal entity, that is a priori the legal entity will be considered as crime committed in case if a concrete crime was accomplished by her leader, founder, participant or other authorized person. Thus, the offered construction requires to count a legal entity like such that committed crime in cases when there is a fact of perpetration publicly dangerous deed, stipulated by the article 209, 258-258 5,306, 368- 369 2 Criminal Code, unsure" [3].

"The real aim of law 2990 is maximum clear. As well as the case of early conducted "humanization", we ate talking about fulfilling the budget by criminal pursuit. Particularly, about that the size of fines that are the basic type of punishment for the legal entities can testify : from 5 thousands to 75 thousand untaxed minimums of citizens' profit" [4].

The supporters of introduction of criminal responsibility of legal entities consider vice versa, that the Ukrainian legislator undertook a significant step for the further development of criminal legislation and thus yet more approached him to the legislation of the European countries.

As an example, Vasily Maryarenko, The head of Constitutional Assembly re justice, the head of Supreme Court of Ukraine in 2002-2006, is thinking concerning introduction of criminal responsibility of legal entities: "The discussion about criminal responsibility of legal entities is continued during many decades. Finally the common sense is getting power". A legislator comes to that the legal entities must answer in the criminal order. "Such order was stipulated in the times of Russian empire legislation. For example, when an enterprise harmed ecology and his authorized persons didn't reacte on the measures accepted by the state in relation to this enterprise, these authorized persons were exposed to criminal responsibility, and the enterprise by itself was liquidated in the criminal order.

At present criminal responsibility of legal entities is stipulated in many countries of the world. Mainly it takes place in cases of violations in the field of ecological safety, and also in the cases of different sort of abuses in relation to society and state. In 2001, when new Criminal Code was inculcated, the scientists contested against criminal responsibility of legal entities. However by that time I already insisted on this necessity. Today my idea finds confirmation at legislative level" [3].

Mykola Koziubra, the judge of Constitutional Court of Ukraine in retirement says: "Practice of bringing in to the criminal responsibility of legal entities is sufficiently widespread and accepted by world community. In the days of the USSR the local scientists had concerns against this phenomenon, however today this position finds more and more supporters. Undoubtedly, there are many questions in this sphere. For example, in relation to principle of individualization of punishment. However we gradually come to the point that this principle needs to be understood wider. Individualization can belong not only to the individual but also to the legal entity" [3].

An advocate Olena Pertsova marks, that "law 2990 stipulates criminal responsibility for the legal entities according to the most "working" articles of the Criminal code of Ukraine : corruption offences and legalization of the profits that have been gotten in a criminal way. If before passing the Law 2990 liability for the perpetration of these crimes frightened the official persons of legal entity only (dummy faces usually) but now the owners of the business have to be thoughtful because paying fines is needed from the accounts of legal entity" [4].

Thus, legislator first in Ukraine history at legislative level set criminal responsibility of legal entities.

We agree with those scientists that are the supporters of establishment of criminal responsibility of legal entities, and can mark such advantages of the establishment : a 1) in present time plenty of crimes committed through the legal entities , and civil responsibility does not give those judicial guarantees, as per criminal pursuit; 2) A fine will be impose on legal entities that will significantly exceed the maximal size of fine for a physical person; 3) is not correct that criminal responsibility for the deeds made on behalf of a legal entity the only physical persons are bear, as criminal acts of legal entity will not disappear because one of the workers underwent trial; 4) a big value will have a fact of conviction of legal entity.

However, The Law "On making alteration to some legislative acts of Ukraine in relation to fulfilling the plan of actions in relation to liberalization by European Community visa regime for Ukraine in relation to responsibility of legal entities"(№ 2990), to our opinion, has a row of substantial defects that would be necessary to remove.

For the reason that the volume of the article does not allow us fully describe the lacks of this law, we will continue to disclose the topic in the next articles.

REFERENCES

1. On making alteration to some legislative acts of Ukraine in relation to fulfilling the plan of actions in relation to liberalization by European Community visa regime for Ukraine in relation to responsibility of legal entities : Law of Ukraine from 23.05.2013 № 2990. [Electronic resource]. – Mode of access : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/314-18>.
2. Scheglov E. Relative to criminal responsibility of legal entities [Electronic resource] / Evgeny Scheglov. – Mode of access : <http://pravotoday.in.ua/ru/press-centre/publications/pub-923/> ;
3. Criminal responsibility of legal entities : change of philosophy of criminal law? [Electronic resource] // Judicial-legal newspaper. – 2013. – № 21(189). – Mode of access : <http://sud.ua/newspaper/2013/06/10/50478-ygolovnyaya-otvetstvennost-yurlits--izmenenie-filosofii-ygolovnogo-prava/print>.
4. Introduction of quasy-criminal responsibility directed for fulfilling the budget thought the way of criminal pursuit-lawyer [Electronic resource]. – Mode of access : <http://bin.ua/news/economics/laws/142042-vvedenie-kvazi-ugolovnoj-otvetstvennosti.html>.